

Βιβλίο

3/1-9/1

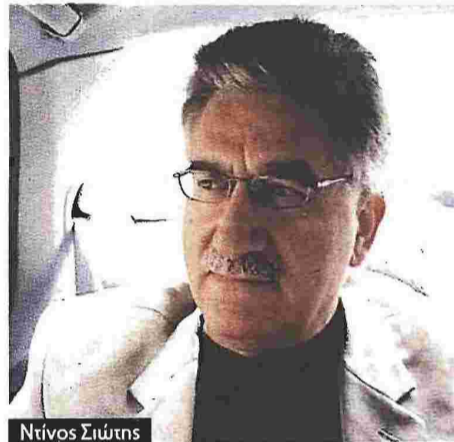
Διαβάζοντας σε γλώσσα ελληνική

Ενοφών Μπρουτζάκης

Ντίνος Σιώτης
Εκεί έξω

Εκδόσεις: Κοινωνία των (δε)κάτων
Σελ.: 59

Στις τελευταίες του ποιητικές συλλογές, ο Ντίνος Σιώτης έμοιαζε να απομακρύνεται διακριτά από το ίδιο του το ποιητικό παρελθόν· όχι για να το απαρνηθεί, όπως ίσως βιαστικά οδηγηθεί στο να συμπεράνει κανείς. Κάθε άλλο! Έχοντάς το αφομοιώσει, επιχείρησε μια νέα έξοδο στο ποιητικό του τοπίο. Με απλά λόγια, προχώρησε αφήνοντας πίσω του το κεκτημένο – πράγμα δύσκολο, επώδυνο και τολμηρό. Ο Σιώτης σταθερά, αλλά όχι εκβιαστικά, μας εισήγαγε σε μια άλλη ποιητική προσέγγιση του κόσμου, διαφορετική από αυτήν που παραδοσιακά υιοθετεί το ποίημα στοχεύοντας στην υπέρβαση της πραγματικότητας. Η νέα του ποίηση, στο τελευταίο του βιβλίο με τον τίτλο «Εκεί έξω», έχει την αμεσότητα της ματιάς εκείνης που δεν αναζητά την εκζήτηση για να ξεχωρίσει, κοιτά το προφανές, το ευδιάκριτο και το προσεγγίζει απλά – όχι απαξιωτικά, σαν κάτι κοινότοπο. Μοιάζει με ποιητή - ρεπόρτερ που καταγράφει αυτό που υπάρχει, το γεγονός – δεν το εφευρίσκει, δεν αναλύεται σε συναισθηματισμούς, ούτε εγκλωβίζεται σε ιδεοληψίες. Απλώς το καταγράφει, με τέτοια ενάργεια και βαθύτητα, που σε ξαφνιάζει. Να μια πολύτιμη ιδιότητα της ποίησης: το ξάφνιασμα! Το ιδεατό με το πραγματικό συνυπάρχουν αρκετές φορές μέσα στον φυσικό παραλογισμό της καθημερινότητας, καθιστώντας την απρόβλεπτα ανατρεπτική. Στην ποίηση του Σιώτη, όλα κρατούν μια διακριτή απόσταση από τη θέρμη της εσωτερικότητάς τους. Η ψυχρότητα έρχεται σαν κυνικός καταλύτης απέναντι στο συναίσθημα. Η έκπληξη είναι συγκρατημένη και η αφήγηση δεν κοιτά τα ουράνια, αλλά

Ντίνος Σιώτης

ίσα μπροστά της, επιζητώντας την επι-κοινωνία κι όχι την απομόνωση. Ο ποιητικός λόγος τρέχει στους δρόμους, ταξιδεύει, αισθάνεται, τρυπώνει εκεί που δεν τον σπέρνουν, είναι μαλακός, δεν κόβει, δεν ματώνει, δεν συγκινεί, συνομιλεί με τον αναγνώστη, δεν κρατά αποστάσεις ή πόζες αυτοθαυμασμού, αλλά ζει μαζί με τον καθημερινό άνθρωπο στο βλέμμα του, με τις αδυναμίες του, με τις περιπλανήσεις του, με τα αισθήματά του. Θα τολμούσε κανείς να πει ότι ο Σιώτης κοιτά σαν συγγραφέας και γράφει σαν ποιητής.

Μισέλ Φαΐς
Κτερίσματα
Εκδόσεις: Πατάκη
Σελ.: 283

Το θέμα είναι υπέροχο στο τελευταίο μυθιστόρημα του Φαΐς, μια και όλη η υπόθεση έχει στηθεί γύρω από τη μνήμη που ανασύρουν τα σώματα. Το σώμα κάνει τον άνθρωπο αδύναμο, άρα και ενδιαφέροντα. Η ιστορία της ανθρωπότητας – από μια μεριά – είναι η ιστορία των σωμάτων, αυτών των μετέωρων σάρκινων αγαλμάτων που περιφέρουν την αβάστακτη τους ύπαρξη μισώντας, εγκληματώντας, αλλά και ξεπερνώντας τη θνητότητά τους μέσα από τη λυτρωτική δημιουρ-

ΜΙΣΕΛ ΦΑΪΣ
κτερίσματα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

για. Το σώμα με τα κτερίσματα της μνήμης του διηγείται την ιστορία του ήρωα αποσπασματικά, σπαραχτικά, εξουθενωμένα, άγρια ερωτικά. Το σώμα μας είναι χωρισμένο σε ευγενή και «αισχρο» μέρη. Είναι αυτά που συντροφεύουν – μέσω του αφηγητή που θυμάται – τον ήρωα από την παιδική αγριότητα στην ενήλικη ωρίμανση. Μικρά, αποσπασματικά επεισόδια, θραύσματα μιας σωματικής αρχαιολογίας που αναδύει στην επιφάνεια ο μηχανισμός της μνήμης. Πρόκειται για μια σαρκική περιπέτεια, όπου η ζωή σωματοποιείται. Όλα – εικόνες, εντυπώσεις, παραληρήματα, επιθυμίες – εξετάζονται μέσα από το μοιραίο τετελεσμένο ως αμετάκλητα και αμετακίνητα γεγονότα της προσωπικής μυθολογίας που ακολουθεί σαν σκιά τη ζωή του αυτοβιογραφούμενου συγγραφέα. Τίποτα δεν έχει έρμα και κυρίως συνέπεια· όλα είναι αποσπασματικά και επίμονα, σαν ένα εσωτερικό τοπίο ερήμωσης και εγκατάλειψης, ένα παρελθόν κατακερματισμένο και συντριπτικά μάταιο. Ο συγγραφέας μοιάζει να αποζητά να λυτρωθεί από τον παρελθόντα χρόνο, όχι μέσα από τη λήθη, αλλά τη μνήμη των περασμένων, που μας στοιχειώνουν ανελέητα. Η μνήμη γίνεται ανάθημα νεκρό, σκονισμένο, αφημένο εκεί που ανήκει... στο παρελθόν, στον περασμένο χρόνο, στη μακρινή ιστορία του σώματος.

ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Κατά τη διάρκεια των εορτών είναι λογικό να κορυφώνεται η εκδοτική παραγωγή. Τότε ο κόσμος έχει σχετική περίσσεια χρημάτων και μπορεί να αγοράσει ευκολότερα τα κατά την κρίση του απαραίτητα αγαθά της αγοράς. Το βιβλίο δεν θα μπορούσε να εξαιρεθεί από αυτήν τη λογική που επιβάλλουν οι κανόνες του εμπορίου. Ωστόσο, όσο και περισσότερο παρατηρείται ένας «εκδοτικός συνωστισμός» από τις αρχές ως και τις 20 περίπου του Δεκεμβρίου. Αυτό δημιουργεί, τουλάχιστον όσον αφορά την εγχώρια παραγωγή, μια σύγχυση στην αξιολόγηση και παρουσίαση των προτεινόμενων βιβλίων. Και επειδή, όταν μιλάμε για αγορά, τα ποιοτικά κριτήρια είναι σχετικά, την πληρώνουν συνήθως οι λιγότερο γνωστοί αλλά καλοί συγγραφείς. Πριν από όλα, εκτοπίζονται για να προβληθούν οι γνωστές «μούρες» που προτιμούν οι στήλες του βιβλίου. Οι «επώνυμοι» είναι σίγουρη και ασφαλής λύση – άλλοθι. Έπειτα, αν διατηρούν κάποια ελπίδα να τους προσέξουν, αυτό γίνεται από τους ανθρώπους που γράφουν για το βιβλίο στο... πόδι, γιατί δεν μπορούν εξ αντικείμενου να αξιολογήσουν το έργο τους στον απειροελάχιστο χρόνο που διαθέτουν, δεδομένης της υπερπληθώρας των βιβλίων. Το αποτέλεσμα είναι οι λιγότερο γνωστοί να επιλέγουν άλλη εκδοτική σεζόν, με λιγότερο ανταγωνισμό, και να αφήνουν τους Αγοροβασίλιδες συγγραφείς μόνους στην αγορά...

ΑΓΟΡΑ ΛΟΓΟΥ

Ναι, ετοιμάζω κάτι, αλλά είναι σε αρκετά πρώιμο στάδιο. Πρόκειται για ένα θρίλερ, όπου η ηρωίδα (ορκωτή ελέγκτρια), ενώ εργάζεται ως σύμβουλος / συνεργάτιδα σε δικηγορικό γραφείο, ανακαλύπτει τυχαία στο αρχείο μια ξεχασμένη υπόθεση για ένα από τα μεγαλύτερα χρηματιστηριακά σκάνδαλα στην Ελλάδα (αληθινή ιστορία, η πρω-

Η Ναταλία Δαδίδου μας μιλά για το καινούργιο της βιβλίο που ετοιμάζει στον απόηχο του «Abacus», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Κέδρος

ταγωνίστρια της οποίας βρίσκεται σήμερα στη φυλακή). Αντιλαμβάνεται ότι οι ερωτήσεις που κάνει ενοχλούν, γεγονός που τη χώνει βαθύτερα σε μια υπόθεση που ανακαλύπτει γρήγορα ότι δεν είναι ούτε ξεχασμένη ούτε ανώδυνη. Η εύθραυστη ηρωίδα καλείται

να ενηλικιωθεί και να δυναμώσει όταν έρχεται αντιμέτωπη με την άλλοτε παντοδύναμη υπεύθυνη του σκανδάλου που τώρα βρίσκεται ανίσχυρη στη φυλακή. Οι ανατροπές, οι επικίνδυνες ισορροπίες, τα συμφέροντα, οι εκπλήξεις που μπλοκάρουν τον δρόμο και

τη σκέψη της είναι οι προφάσεις που χρειάζεται η ιστορία για να αναμετρηθεί η ηρωίδα με το μείγμα ενοχής και ευθύνης που γέννησε η σημερινή κατάσταση και μας στοιχειώνει όλους. Επισημαίνω ότι, όπως και στο «Abacus», η αφορμή για την πλοκή είναι ένα γνωστό χρηματιστηριακό σκάνδαλο και έχω ήδη έρθει σε επαφή με την πρωταγωνίστρια.